haben spitzigere Blattzähne, ihre Bracteen u. Kelchzähne sind länger begrannt, hingegen bei jenen, welche auf ständig bewässerten Boden (ober der Villa Lersch), besonders zwischen Moos wachsen, höchstens spitzig sind. Ihre typische Art kommt auf feuchten Wiesen (= Roxer Teilungen) vor.

Bei dieser Gelengenheit sage ich den Herren Directoren für das Ausleihen der Herbarien, Prof. Dr. W Szafer (Kraków). Prof. Dr. B. Pawlowski, sowie Dr. G. v. Moesz (Budapest) meinen innigsten Dank.

Beiträge zur Kenntnis der Hieracien Ungarns und der Balkanländer X.

Von: **Dr. G. Lengyel** (Budapest) und **K. H. Zahn** (Karlsruhe)

Die nachstehenden Hieracien wurden fast ausnahmslos i. d. Jahren 1931—1933 von Dr. Á. v. Degen, J. Hulják, Dr. F. Kováts und Dr. G. Lengyel, einige von Dr. S. Schermann u. R. Trautmann gesammelt und Prof. K. H. Zahn zur Bearbeitung übergeben. Die hier aufgezählten Hieracien stammen aus den Nordkarpathen (Hohe und Niedere Tatra, Grosse Fatra, Gömör-Zipser Erzgebirge), aus dem Ungar. Mittelgebirge (Bükk und Mátra) und aus dem Gebiete jenseits der Donau (Transdanubien), mehrere Angaben beziehen sich aber auf die Flora Mittelungarns (Umgebung von Budapest). Die nicht neu beschriebenen Formen finden sich in der Bearbeitung der Gattung *Hieracium* in Engler's Pflanzenreich IV 280 (1921—23), in Zahn, Beitr. zur Kenntnis der Hieracien Ungarns und der Balkanländer VII.—IX. (Magyar Bot. Lapok XXV 1926., pag. 283—394, XXVIII., 1929, pag. 1—34 und XXXI., 1932, pag. 1—33) und in Ascherson—Graebner's Synopsis XII. 1. u. 2. (1922—1931.).

A. Pilosella.

1. H. Hoppeanum Schult.

ssp. *ericophilum* Zahn. — Mátra: Galyatető (H).

ssp. *leucolepioides* Deg. et Zahn. — Borsod: Hejőcsaba (H). Veszprém: Hajmáskér (D, K, L).

ssp. *testimoniale* N. P. *α. genuinum* 1. *acutiusculum* N. P. — Veszprém: Hajmáskér (K, D, L). Pest: Nagy- u. Kisszénáshegy (K). — 2. *obtusiusculum* N. P. — Pest: Remetehegy bei Hidegkút (K, lusus *furcatum*). — 3. *parcipilum* Zahn. — Budapest: Guggerhegy und Jánoshegy (K). — *β. incultorum* N. P. — Bakony: Über Várpalota, bei Bakonyszentlászló (L).

2. **H. pilosella** L.

ssp. *amauroleucum* N. P. — Bükk: Lustavölgy (H).

ssp. *amauropogon* N. P. — Pest: Fehérhegy bei Pilisvörösvár (K).

ssp. *angustius* N. P. *α. genuinum* 1. *pilosum* N. P. — Borsod: Baki erdő, Köpüsvölgy, Felsőhámor (H). Mátra: Galytető (H). — 2. *subpilosum* N. P. — Heves: Parád (T). — 3. *epilosum* N. P. — Borsod: Mocsolyás, Sajópéteri (H). Heve Recsk, Parád (T). Pest: Szántói nyereg (K, L). Csongrád: Algyő (K).

ssp. *Bruennense* N. P. — Szeged (K).

ssp. *crassipes* N. P. — Vértes-Gebirge: Fánien-Tal (L).

ssp. *dasycephaloides* Zahn. — Budapest: Kissváhhegy (K).

ssp. *eupilosella* Zahn. — Veszprém: Hajmáskér (K, L). — Zala: Nagykapornak (K).

ssp. *Farkasicum* Zahn. — Pest: Nagyszénáshegy bei Pilisszentiván (K).

ssp. *hololasium* N. P. — Komárom: Tatatóváros (L).

ssp. *holostenum* N. P. — Pest: Dobogókő (K).

ssp. *inalpestriforme* Zahn 1. *angustisquamum* Zahn. — Tatatóváros (L).

ssp. *lanceolatoides* Oborny. — Grosse Fatra: Csernikamen (Sch). Borsod: Sajólád (H). Zala: Nagykapornak (K).

ssp. *leucosphaericum* Zahn. — Zemplén: Várhegy bei Sátoraljaujhely (H). Bükk: Köpüsvölgy (H). Mátra: Galytető (H). Pest: Szántói nyereg (K).

ssp. *microcephaloides* Zahn. — Zala: Misefa (K).

ssp. *minuticeps* N. P. — Borsod: Sajólád (H). Bakony: Ámoshegy bei Eplény (D, L).

ssp. *pilinum* N. P. — Pest: Szigetszentmiklós (K, L).

ssp. *stenobium* N. P. — Pest: Szántói nyereg (D, K), Dobogókő (K).

ssp. *stenodes* N. P. — Bükkgebirge (H). Mátra: Ágasvár, Galyatető (H). Zala: Misefa (K).

ssp. *subparviflorum* Z. — Borsod: Hejőcsaba (H). Mátra: Ágasvár (H). Pest: Szántóer Sattel (D, K).

ssp. *subgriseovirescens* Deg. et Zahn. — Pest: Dobogókő (D), Szigetszentmiklós (L).

ssp. *subvirescens* N. P. *α. genuinum* 1. *pilosum* N. P. — Tatra: Weisswassertal (L), Csorbai tó (L). Gömör: Berg Silberzech bei Dobsina (L). Borsod: Baki erdő (H). Pest: Fehérhegy bei Pilisvörösvár (K), Szántóer Sattel (D, K). Zala:

Kiskapornak (K). — 2. *subpilosum* N. P. — Gömör: Silberzech bei Dobsina (L). — 3. *epilosum* N. P. — Pest: Dobogókő (D).

ssp. *subvirescenticeps* N. P. *α. genuinum* 1. *pilosius* N. P. — Szepes: Blaumond bei Igló (Sch). Gr. Fatra: Trohanka (Sch).

ssp. *subvulgare* Zahn *α. genuinum* 1. *striatum* Z. — Zemplén: Szerencs, Tállya (H). Borsod: Óhuta (H). Csongrád: Kiskundorozsma (K). Pest: Fehérhegy bei Pilisvörösvár (K). Zala Misefa (K). — 3. *hirsutum* (N. P.) Zahn. — Kiskundorozsma, Misefa (K).

ssp. *tricholepium* N. P. *α. genuinum* 1. *normale* N. P. — Niedere Tatra: Predni Zvolen (L). Zemplén: Szerencs, Tállya (H). Borsod: Bábony, Felsőhámor-Bánkút (H). Mátra: Ágasvár (H). Pest: Fehérhegy bei Pilisvörösvár, Nagyszénáshegy, Dobogókő (K), Szántóer Sattel (D, K, L). Budapest: Kissvábhegy (K). Veszprém: Öskü (L). Zala: Misefa, Orbányosfa (K). — 2. *amaurotrichum* N. P. — Borsod: Bábony (H), Hejőcsaba (H, f. *minoriceps* Zahn, an *parviceps* Tout.?).

ssp. *tomentisquamum* Deg. et Zahn. — Pest: Szántói nyereg (D).

ssp. *trichophorum* N. P. *α. genuinum* 1. *normale* N. P. — Fehér: Berg Hajagos bei Szár (D). — 2. *brevipilum* N. P. — Pest: Szigetszentmiklós (K), Berg Oszoly und Nagycsikóvár (D), Dobogókő (D, K), Szántóer Sattel (D, K, L). Csongrád: Algyő (K). — 3. *setosum* N. P. — Pest: Szántói nyereg (K).

ssp. *vulgare* Tausch *α. genuinum* 2. *subpilosum* N. P. — Heves: Recsk (T). Borsod: Hejőcsaba (H). Pest: Fehérhegy, Nagy u. Kisszénáshegy bei Pilisvörösvár (K), Szántóer Sattel (D, K, L). Fehér: Szár (L), Fánien-Tal im Vértes-Gebirge (L). Veszprém: Hajmáskér (K, L), Eplény (L). Zala: Nemesrádó, Misefa, Orbányosfa (K). — 3. *epilosum* N. P. — Gömör: Silberzech bei Dobsina (L). — *β. subvulgare* N. P. 1. *striatum* N. P. — Pest: Szigetszentmiklós (L.) — 2. *exstriatum* N. P. — Niedere Tatra: Berg Zvolen bei Donovál (L). Bakony: Burokvölgy (L). Csongrád: Kiskundorozsma (K). — 3. *pilosum* N. P. — Pest: Szigetszentmiklós (L). — *γ. setosum* N. P. Heves: Recsk (T).

3. **H. auricula** Lam. et D. C.

ssp. *acutisquamum* N. P. *α. genuinum* 1. *normale* N. P. — Tatra: Csorbató (L). Gömör Silberzech bei Dobsina (L). Borsod: Ládi erdő, Diósgyőr, Perecesbánya, Köpüsvölgy, Sajópetri, Varbó (H). Zemplén: Tállya (H). Heves: Mátragebirge ob Tar (H), Parád (T).

ssp. *eu-auricula* Zahn *α. genuinum* 1. *epilosum* N. P. — Gö-

mör: Silberszech bei Dobsina (L). Borsod: Bábony, Sajóláď, Varbó, Királykuti völgy (H). Pest: Dobogókő (D, K), Szántóër Sattel (L). Bakony: Cuhatal, Porva (L). Zala: Orbányosfa (K). — 2. *subpilosum* N. P. — Heves: Parád (T). Borsod: Bábony (H). Pest: Dobogókő (D, K). Bakony: Porva (L). — 3. *microcephalum* N. P. — Zemplén: Várhegy bei Sátoraljaujhely, Tállya (H). Mátra: Ágasvár (H). Zala: Misefa (K). — 4. *obscuriceps* N. P. a. *epilosiceps* Z. und b. *subpilosiceps* Z. — Zala: Misefa (K). — 5. *stipitatum* N. P. — Gömör: Silberzech bei Dobsina (L).

ssp. *melaneilema* N. P. *α. genuinum* 1. *normale* a. *epilosum* N. P. — Tatra: Weisswassertal (L). — Heves: Recsk (L). — 2. *marginatum* N. P. a. *epilosum* N. P. — Niedere Tatra: Berg Zvolen bei Donovál (L). Borsod: Diósgyőr (H). — b. *pilisquamum* N. P. Dortselbst (H).

ssp. *tricheilema* N. P. — Tatra: Csorbató (L). Borsod: Diósgyőr (H).

4. **H. Schultesii** F. Schultz = **auricula - pilosella.**

ssp. *eu-Schultesii* Zahn *α. pseudo-Schultesii* N. P. — Bükk: Ostoros (H).

ssp. *glaucoviridis* N. P. 1. *epilosum* und 2. *pilosum* N. P. — Alsótátrafüred (Czakó).

ssp. *megalophyllum* N. P. f. *oligotrichum* N. P. — Tatra: Kl. Kohlbachtal (L).

ssp. *pseudauriculiforme* Zahn b. *auriculinum* Z. — Bükk: Bálványcsúcs bei Szilvásbánkút (H).

ssp. *Schultziorum* N. P. *α. genuinum* 1. *striatum* N. P. — Gömör: Silberzech ober Dobsina (L).

5. **H. aurantiacum** L.

ssp. *carpathicola* N. P. — Niedere Tatra: Zvolen (L). Abauj: Kojsói havas (Sch). — var. *Ihlanum* Zahn. — Máramaros: Stanuluj vertiku bei Borsa (Jávorka).

ssp. *Hinterhuberi* Sch.—Bip. 1. *longipilum* N. P. — Tatra: Kl. Kohlbachtal (L).

ssp. *subkajanense* Zahn. — Ostkarpathen: Óradna (Csató), Nagypietrosz (Filarszky et Jáv.).

6. **H. pratense** Tausch.

ssp. *dissolutum* N. P. — Bükk: Szilvás, Fövényesbérc (H).

ssp. *eupratense* Zahn *α. genuinum* 2. *brevipilum* Zahn. — Bükk: Csernaljtető, Felsőhámor (H). Zala: Misefa (K). — 3. *calvifolium* N. P. — Grosse Fatra: Trohanka (Sch). Bükk: Felsőhámor—Bánkút, Perecesbánya (H). — *β. subcolli-*

num (N. P.) ZAHN. — Felsőhámor (H).

ssp. *silvicolum* (FR.) ZAHN. — Gömör: Silberzech bei Dobsina (L). Szepes: Lipovec ober Sztracena (L).

7. **H. flagellare** WILLD. = **pratense×pilosella.**

ssp. *euflagellare* ZAHN *α. genuinum* N. P. — Pozsony: Detrekőszentmiklós (SCHEFFER).

ssp. *Besnikense* LENGY. et ZAHN subvar. *subfloccosum* ZAHN. — Grosse Fatra: Trohanka (SCH). Squamae subfloccosae tantum. Est *silvicola-pilosella.*

8. **H. longiscapum** BOISS. et KOTSCHY = **pratense–auricula.**

ssp. *exorrhabdum* N. P. *β. perspathulans* LENGY. et ZAHN. — Gömör: Silberzech bei Dobsina (L). Ligulae haud raro exstriatae.

9. **H. cymosum** L.

ssp. *eucymosum* ZAHN *α. genuinum* 1. *normale* a. *astolonum* N. P. — Budapest: Hunyadiorom (K). Pest: Csiki hegyek (L), Dobogókő (D, K). Bakony: Burokvölgy bei Várpalota (L). — 2. *hirtum* N. P. — Borsod: Felsőhámor (H). Esztergom: Dobogókő (D). — 3. *obscuriceps* N. P. — Niedere Tatra: Berg Zvolen (L). Budapest: Zugliget (K). Zala: Vanyarc (D). — *β. poliotrichum* (WIMM.) N. P. 1. *setosum* N. P. — Bükk: Nagykőmázsa, Kisgyőr (H). Pest: Szántóer Sattel, Pilishegy (L). — 2. *eupoliotrichum* ZAHN. — Budapest: Hárshegy (D).

ssp. *cymigerum* (RCHB. FIL.) N. P. *α. genuinum* 2. *hirtipedunculum* N. P. b. *angustius* N. P. — Bakony: bei Porva (L).

ssp. *pulveratum* N. P. — Bükk: Lustavölgy (H). — Vértes-Gebirge: Fanien-Tal (L).

ssp. *sabinum* SEB. et MAURI *α. genuinum* 2. *laxiceps* N. P. — Budapest: Hárshegy (D).

10. **H. Laschii** SCHULTZ FRATR. = **cymosum–pilosella.**

ssp. *cymosella* N. P. *α. genuinum* 1. *angustius* N. P. — Borsod: Óhuta (H). Budapest: Kissvábhegy (K). Pest: Berg Oszoly bei Margitliget (D). — b. *striatum* N. P. — Borsod: Óhuta (H). — 2. *latius* N. P. — Borsod: Mezőcsát (BUDAI).

ssp. *eu-Laschii* ZAHN *β. hirticanum* (N. P.) ZAHN f. *epilosum* (N. P.) ZAHN. — Pest: Dobogókő (K). — f. *subpilosum* N. P. — Pest: Nagyszénáshegy bei Pilisszentiván (K).

11. **H. sciadophorum** N. P.

ssp. *ignotum* N. P. — Pest: Berg Oszoly bei Csobánka (D).

12. **H. Gutnickianum** HEGETSCH. et HEER = **cymosum – aurantiacum.**

ssp. *rubricymigerum* N. P. — Bereg: „Szernye" Sümpfe bei Fornos (MARGITTAI).

13. **H. ambiguum** EHRH. = **cymosum – pratense.**

ssp. *Lipovecanum* LENGY. et ZAHN. — Caulis 4—5 dm ubique (sursum subcano-) floccosus et breviter (0.5—1 mm.), superne obscure, deorsum dilute densiusque pilosus, superne modice breviter, deorsum cito densiuscule nigroglandulosus. Anthela ± cymosa vel rami 1—2 inferiores subremoti, denique sublaxiora, 10—20-cephala, ramis pedicellisque ± brevibus modice breviter nigroglandulosis et nignigropilosis canofloccosis. Involucra cca 5.5 mm longa nigra, nigro-subpilosa, disperse glandulosa, squamis submarginatis. Folia oblongo- vel angustius lanceolata, ± obtusa, supra modice floccosa et ± densiuscule brevissime setulosa, subtus dense floccosa, caulina 2—3, densius floccosa glandulis solitariis obsita, cito angusta parva. Stolones nulli. Inter *cymosum* et *pratense* var. *silvicolum* FR. — Szepes: Wiesen d. Hochebene Lipovec über Sztracena (L).

14. **H. echioides** LUMN.

ssp. *eu-echioides* ZAHN *α. genuinum* 1. *adpressipilum* N. P. a. *hirsuticeps* N. P. — Pest: Rákosszentmihály (THAISZ). — b. *hirticeps* N. P. — Heves: Szarvaskő (H). Pest: Kisszénáshegy bei Pilisszentiván (K). — c. *brevisetum* N. P. — Heves: Szarvaskő (H). — *β. Tauscheri* ZAHN (= *arenarium* TAUSCHER). — Királyhalom bei Szeged. Pest: Kisszénáshegy und Fehérhegy bei Pilisvörösvár (K). — *γ. pseudoalbocinereum* ZAHN 2. *maioriceps* ZAHN. — Veszprém: Hajmáskér (D, K, L).

ssp. *Freynii* N. P. *α. genuinum* 1. *normale* N. P. — Pest: Kis- und Nagyszénáshegy bei Pilisszentiván, Pilisvörösvár (K).

15. **H. Rothianum** WALLR. (*setigerum* TAUSCH) = **echioides > pilosella.**

ssp. *eu-Rothianum* ZAHN *α. genuinum* 1. *normale* (N. P.) ZAHN. — Pest: Kisszénáshegy bei Pilisszentiván (K). — *β. pseudechioides* N. P. — Pest: Kis- und Nagyszénáshegy (K). Vértes-Gebirge: Fanien-Tal (L). — 2. *Pragense* N. P. — Budapest: Rákos (K).

ssp. *eusetigerum* ZAHN 1. *normale* Z. — Pest: Kisszénáshegy, Pilisvörösvár (K). — 2. *Francohusiense* ZAHN. — Pilisvörösvár (K).

16. **H. bifurcum** M. B. = **echioides < pilosella.**

ssp. *Vindobonae* ZAHN. — Abauj: Osztramos bei Rákó (H). Pest: Szigetszentmiklós (D, K, L), Szántóer Sattel (D, K, L).

Budapest: Kissvábhegy (K).

ssp. *subcomatum* Zahn. — Pest: Szigetszentmiklós (L).

17. **H. piloselloides** Vill.

ssp. *canipedunculum* N. P. — Gömör: Pusztamező (L).

ssp. *eu-obscurum* Zahn *β. thuringiacum* Z. — Zala: Misefa (K).

ssp. *hirsuticeps* (N. P.) Zahn. — Zala: Misefa (K).

ssp. *parcifloccum* N. P. *α. genuinum* 1. *normale* b. *pilosiceps* N. P. — Zala: Nagykapornak, Misefa (K).

18. **H. Bauhini** Bess.

ssp. *adenocymigeriforme* Lengy. et Zahn. — Szepes: Virágvölgy (L). Gömör: Silberzech bei Dobsina (L).

ssp. *aërostolonum* Zahn *α. genuinum* 1. *normale* N. P. — Borsod: Sajólád, Bélkő im Bükkgebirge (H). Mátra Galyatető (H). — 2. *subeffusum* (N. P.) Z. — Borsod: Diósgyőr (H). — 3. *subadenocymum* Zahn. — Borsod: Hámor (H).

ssp. *auriculoidiforme* Zahn. — Budapest: Ördögorom (D).

ssp. *Besserianum* N. P. — Borsod: Bábony (H).

ssp. *cymanthum* N. P. — Borsod: Bábony, Baross-akna, Szilvásbánkút, Diósgyőr, Kisgyőr, Perecesbánya (H). Pest: Kisszénáshegy bei Pilisvörösvár (K), Szántóer Sattel, Berg Dobogókő (D, K), Alsónémedi (K). Fehér: Inota (L). Veszprém: Hajmáskér (K, L). Zala: Misefa, Nemesradó, Kiskapornak (K).

ssp. *eumagyaricum* Zahn *α. genuinum* 1. *normale* (N. P.) Z. — Gömör: Silberzech bei Dobsina (L). Heves: Parád, Recsk (T). Budapest: Guggerberg (K). — 2. *pilosius* N. P. — Borsod: Felsőhámor, Diósgyőr, Bánkút, Bélapátfalva, Perecesbánya (H). Zemplén: Tállya (H). Pest: Szántóer Sattel (D, K, L), Dobogókő (K). Vas: Szentgotthárd (L). Zala: Misefa (K). — 3. *adenolepium* Zahn. — Borsod: Diósgyőr (H).

ssp. *fastigiatum* N. P. *α genuinum* 1. *normale* N. P.— Zala: Misefa (K). — 2. *parcepilum* Sag. et Z. — Bükk: Felsőhámor (H).

ssp. *eu-Bauhini* Zahn. — Zemplén: Tállya, Szerencs (H).

ssp. *filiferum* (Tausch.) N. P. *α. genuinum* N. P. — Abauj: Szilas (H). Zemplén: Sátoraljaujhely. Szepes: Blumond bei Igló (Sch). Heves: Fehérkő bei Parád, Bodony, Recsk (T). — Borsod: Diósgyőr, Bábony, Perecesbánya (H). Pest: Pilisvörösvár (K). Szigetszentmiklós (D, K, L). Zala: Misefa (K). — *β. pseudocymanthum* Zahn. — Bükk: Perecesbánya, Királykúti völgy (H). Heves: Parád, Recsk (T).

ssp. *heothinum* N. P. — Gömör: Silberzech bei Dobsina (L). Heves: Recsk (T). Borsod: Bélapátfalva, Perecesbánya, Bánkút (H). Pest: Szántóer Sattel (D). Budapest: Guggerberg, Farkasrét (K). Fehér: Szár (L). Csongrád: Királyhalom (K). — b. *glandulosiceps* Z. — Borsod: Bánkút (H).

ssp. *hispidissimum* N. P. *α. genuinum* 1. *pilosicaule* N. P. — Borsod: Perecesbánya (H). Heves: Bodony (T)

ssp. *macrum* N. P. — Pest: Berg Dobogókő (K). Heves: Parád (T).

ssp. *melachaetum* (Tausch) N. P. — Zemplén: Szerencs (H). Borsod: Bábony, Bálványcsúcs bei Szilvásbánkút (H).

ssp. *megalomastix* N. P. — Bükk: Felsőhámor (H).

ssp. *plicatulum* Zahn. — Borsod: Sajólád (H).

ssp. *pseudo-Kerneri* Zahn *α. genuinum* Zahn. — Borsod: Kisgyőr, Perecesbánya (H). Pest: Dobogókő (K). — *β. pseudo-Kerneriforme* Deg. et Zahn. — Borsod: Perecesbánya (H). Budapest: Hunyadiorom (K). Pest: Szántóer Sattel (D, K).

ssp. *pseudosparsum* Zahn *α. genuinum* (N. P.) 1. *latifolium* N. P. — Zemplén: Tállya (H). Borsod: Mocsolyás (H). — 2. *angustifolium* (N. P.) Zahn. — Borsod: Hámor, Mocsolyás (H).

ssp. *tephrochloreilema* Deg. et Zahn. — Borsod: Bálványcsúcs bei Szilvásbánkút (H).

ssp. *thaumasium* N. P. — Zala: Misefa (K).

19 **H. Ruprechtii** Boiss. = **Bauhini < Hoppeanum (macranthum)**

ssp. *gracilicaule* N. P. — Budapest: Kissvábhegy (K).

20. **H. brachiatum** Bert. =
Bauhini (vel florentinum) < pilosella.

ssp. *anocladium* N. P. — Bükk: Köpüsvölgy bei Diósgyőr (H). —

ssp. *Babaemontis* Zahn. — Szepes: Drevenyik bei Szepesváralja (Czakó).

ssp. *brachiatiforme* N. P. *α. genuinum* N. P. 1. *normale* Zahn. — Bükk: Bálvány, Diósgyőr (H). Heves: Fehérkő und Kalvarienberg bei Parád (T). — 2. *dilutius* Zahn. — Bükk: Bálvány (H). — *β. glandulosissimum* Zahn. — Borsod: Kisgyőr (H).

ssp. *cinereum* N. P. — Borsod: Mocsolyás, Bábony, Bélkő im Bükkgebirge (H).

ssp. *crociflorum* N. P. *α. genuinum* 1. *polyadenium* N. P. —

Borsod: Diósgyőr, Kisgyőr, Óhuta, Perecesbánya (H). Zemplén: Tállya (H). Pest: Pilisvörösvár, Szántóer Sattel (K). — 2. *oligadenium* N. P. — Borsod: Bábony, Mocsolyás, Diósgyőr, Perecesbánya (H). Zemplén: Szerencs, Tállya (H). Pest: Pilisvörösvár (K).

ssp. *flavum* N. P. b. *viride* Zahn. — Borsod: Perecesbánya (H).

ssp. *matrense* N. P. — Heves: Fehérkő bei Parád, Bodony (T). Bükk: Csernaaljtető, Magastető, Mocsolyás, Perecesbánya (H). Pest: Szántóer Sattel (K).

ssp. *pedunculatum* Wallr. — Pest: Szántóer Sattel (D).

ssp. *Pieniakense* (Rehm.) N. P. *α. genuinum* N. P. 1. *pilosius* N. P. — Heves: Recsk (T). Pest: Szántóer Sattel (K, L), Dobogókő (K). — 2. *calvius* N. P. — Borsod: Diósgyőr, Perecesbánya, Csernaljtető, Köpüsvölgy im Bükkgebirge (H). Pest: Szigetszentmiklós (L), Szántóer Sattel (D), Dobogókő (K). — 3. *parcipilum* Zahn. — Borsod: Szilvásbánkút (H). Pest: Szántóer Sattel und Dobogókő (D). — 4. *canescens* N. P. — Szántóer Sattel (D), Dobogókő (K).

ssp. *pseudobrachiatum* (Čelak.) N. P. *α. genuinum* 1. *longipilum* a. *exstriatum* N. P. — Pest: Szigetszentmklós (K, L). Zala: Misefa (K). — b. *striatum* N. P. — Heves: Recsk (T). Borsod: Felsőhámor, Óhuta (H). — 2. *brevipilum* N. P. — Zala: Kiskapornak (K). — 3. *subglandulosum* Zahn. — Pest: Dobogókő (D). Bakony: Eplény (L).

ssp. *striatobrachiatum* Zahn. 1. *longipilum* Zahn. — Borsod: Perecesbánya (H). Heves: Recsk (T). Zala: Kiskapornak (K). — 2. *brevipilum* Zahn. — Abauj: Várhegy bei Derenk (H). Borsod: bei Óhuta (H). Zala: Kiskapornak (K).

ssp. *subflavum* Zahn in M. B. L. XXVIII (1929):8. — Zemplén: Tállya (H). Borsod: Diósgyőr (H).

ssp. *submeladenium* Schlick. et Tout. *α. genuinum* 1. *normale* a. *verum* Z. — Tállya (H). — b. *calvescens* Schlick. et Tout. — Bükk: Bálványcsúcs (H). — 2. *majoriceps* Schlick. et Tout. — Dortselbst (H).

ssp. *tapinum* N. P. — Abauj: Várhegy bei Derenk (H). Zemplén: Tállya (H). Bükk: Mocsolyás (H). Mátra: Galyatető, Diósgyőr (H).

ssp. *tilophorum* N. P. — Pest: Dobogókő (D). Folia supra subfloccosa.

ssp. *Villarsii* F. Schultz 1. *normale* b. *pilosum* Zahn. — Bükk: Diósgyőr, Hámor (H).

21. **H. leptophyton** N. P. = **Bauhini > pilosella.**

ssp. *bauhiniflorum* N. P. — Borsod: Varbó, Perecesbánya, Köpüsvölgy bei Diósgyőr (H). — Abauj: Tal Bábakút bei Derenk; zwischen Szádvár und Szilas (H).

ssp. *euleptophyton* Zahn. — Borsod: Sajólád, Varbó (H). Abauj: Várhegy bei Derenk (H).

ssp. *discolor* N. P. — Borsod: Hámor (H). Zala: Nemesrádó (K).

22. **H. Körnickeanum** (N. P.) Zahn = **Bauhini—auricula.**

ssp. *denigratum* N. P. — Pest: Szántói nyereg (L).

23. **H. Tauschi** Zahn **(umbelliferum** N. P.**)** = **Bauhini—cymosum.**

ssp. *acrosciadum* N. P. 2. *brevipilum* (N. P.) Zahn. — Borsod: Baross-akna (H).

ssp. *Budaianum* Zahn 1. *subpilosum* und 2. *pilosum* Zahn. — Bükk: Hámor (H).

ssp. *Dohnányianum* Zahn.* — Caulis ad 8 dm altus, inferne vix floccosus subpilosus, sursum magis magisque floccosus et parce vel disperse setosus, apice tantum dense floccosus et modice obscure setosus, conferte paniculatus 20—25-cephalus, acladio 8—15 mm longo, ramis 4- (sub) imis 1—2 saepe magis remotis haud tenuibus, anthela (raro subcymosa) cana eglandulosa setulis subdensiusculis subobscuris basi atris 3—4 mm. longis obsita. Involucra 6—7 mm. ovato-cylindrica similiter vestita basi tantum subfloccosa, squamis sublatiusculis obscuris dilute marginatis. Folia longissima, anguste vel lineari-lanceolata, subtus vix vel disperse setulosa; caulina 3—5, longa angusta subtus paulo distinctius floccosa. Stolones numerosi longissimi pertenues, inferne parcefloccosi vix subpilosi, apicem versus densius floccosi et breviter pilosuli, foliis subremotis angustis parvis margine subpilosis subtus floccosis obsitis, partim e foliorum caulinorum axillis orti haud florigeri. Verosimiliter *pseudosparsum-cymosum.* — Zala: Misefa (K).

ssp. *eu-umbelliferum* Zahn *α. genuinum* N. P. — Borsod: Óhuta (H). Budapest: Hárshegy (D). Pest: Dobogókő (K). Vértes-Gebirge: Fanien-Tal (L). — *β. pseudosarmentosum* Deg. et Zahn. — Borsod: Hámor (H).

ssp. *pseudomagyariciforme* Lengy. et Zahn. — Fehér: bei Szár (L).

---

*Ad honorem Dris h. Ernesti et Mariae de Dohnányi.

ssp. *radiocauloides* ZAHN. — Bakony-Gebirge: Eplény (L).

ssp. *setulosum* N. P. — Bükk: Hámor, Óhuta (H).

24. **H. auriculoides** LÁNG = **Bauhíní-echíoídes.**

ssp. *ecclesiimontanum* DEG. et ZAHN. — Pest: Dobogókő (D).

ssp. *echiogenes* N. P. — Királyhalom bei Szeged (K).

ssp. *eu-auriculoides* ZAHN. — Zemplén: In den Tälern Cekevölgy und Szilfavölgy bei Tarcal (H). Budapest: Svábhegy (K).

ssp. *Huljákii* ZAHN. — Borsod: Perecesbánya (H). Zemplén: Szilfavölgy bei Tarcal (H).

ssp. *lasiophorum* N. P. — Bükk: Csernaljtető (H).

ssp. *longisetum* N. P. — Borsod: Diósgyőr (H).

ssp. *parvicapitulum* (N. P.) ZAHN. — Veszprém: Öskü (D, K, L).

ssp. *pseudotanythrix* ZAHN. — Abauj: Sátorhegy bei Abaujszántó (H). — Zemplén: Sátoraljaujhely (H). — Pest: Dobogókő (K), Kalocsa (H). — Csongrád: Királyhalom bei Szeged (K).

ssp. *sarmentosum* FROEL. *a. genuinum* 1. *normale* N. et P. a. *longisetum* N. P. — Borsod: Mezőcsát (BUDAI), Benedekpuszta im Bükkgebirge (H). Pest: Szántóer Sattel, Dobogókö (hier auch eine Form *subefloccosum* ZAHN), Kisszénáshegy, Fehérhegy bei Pilisvörösvár, Szigetszentmiklós (K). — b. *brevisetum* N. P. — Pest: Dobogókő (D, K) Kisszénáshegy, Szántóer Sattel, Szigetszentmiklós (K). — c. *parcipilum* N. P. — Bükk: Csernaljtető (H). Pest: Szántóer Sattel (K, L), Dobogókő (D), Kisszénáshegy, Szigetszentmiklós (K). Fehér: Hajagosberg bei Szár (D), Faniental bei Vérteskozma (L). — d. *lamprolepium* N. P. — Bükk: Csehvölgy bei Kisgyőr (H). — 2. *euphyes* N. P. — Borsod: Perecesbánya (H). Zemplén: Tállya (H). Veszprém: Öskü (D, K, L). — 3. *Simkovicii* N. P. — Szigetszentmiklós (L). — 4. *olivinum* BORB. — Zemplén: Tállya (H). Pest: Szántói nyereg (K, L). — 5. *submirum* DEG. et ZAHN. — Pest: Szigetszentmiklós (K, L).

ssp. *semiauriculoides* ZAHN. — Zemplén: Szilfavölgy bei Tarcal, Várhegy bei Sátoraljaujhely, Tállya (H). Borsod: Lyukóvölgy bei Perecesbánya (H). Budapest: Kissvábhegy (K). Pest: Szigetszentmiklós (D, K, L, auch Übergänge zum ssp. *sarmentosum* 7. *submirum* DEG. et ZAHN).

ssp. *stoloniferum* N. P. — Mátra: Galyatető (H). — Zala: Nagykapornak (K).

ssp. *sublongisetum* (Borb.) Zahn. — Budapest: Guggerhegy, Kissvábhegy, Hunyadiorom (K).

ssp. *szaarense* Lengy. et Zahn. — Fehér: bei Szár (L).

ssp. *tanythrix* N. P. *a. genuinum* 1. *densipilum* N. P. — Gömör: Silberzech bei Dobsina (L). — Budapest: Guggerhegy, Jánoshegy, Csúcshegy, Farkasrét (K). Pest: Szigetszentmiklós (D, K, L), Fehérhegy bei Pilisvörösvár (K), Szántóer Sattel (D). Veszprém: Hajmáskér (D, K, L). — 2. *catotrichum* N. P. — Pest: Dobogókő, Pilisvörösvár (K). Budapest: Jánoshegy (K), Királyhalom bei Szeged (K). Veszprém: Hajmáskér (D, K, L). — 3. *subsuevorum* Z. — Szántóer Sattel (D).

ssp. *Suevorum* (Borb.) Zahn. — Pest: Nagyszénáshegy bei Pilisszentiván (K).

ssp. *umbellosum* N. P. — Borsod: Kisgyőr, Perecesbánya (H). Veszprém: Hajmáskér (K).

25. **H. euchaetium** N. P. = **auricula–pilosella.**

ssp. *Feichtingeri* Zahn. — Zemplén Szilfavölgy bei Tarcal (H).

ssp. *longum* N. P. 2. *brevipilum* N. P. — Pest: Kisszénáshegy bei Pilisvörösvár (K).

ssp. *permacrotrichum* (Borb.) Zahn. — Pest: Szántóer Sattel (D, L), Fehérhegy bei Pilisvörösvár (K).

26. **H. chaetocymum** Deg. et Zahn = **auriculoides—Tauschii.**

ssp. *euchaetocymum* Zahn. — Borsod: Hejőcsaba (H).

ssp. *Kerekdombense* Hulják et Zahn. — Caulis ad 4 dm ± dense floccosus apice subglandulosus et densiuscule longe (3—5 mm), deorsum densius, inferne dense vel densissime setosus, setis basi tantum obcuris, cymoso-paniculato- pleio- vel polycephalus, anthela cana cum involucris 5—6.5 mm. longis densiuscule pilosis subglandulosis. Squamae obscurae latiusculae parce, basin versus subdensius floccosae, virescenti-submarginatae. Folia ± oblongo-lanceolata obtusiuscula vel acuta ubique, margine densius setulosa vel supra glabriora, subtus in costa vel in tota parte ± floccosa, exteriora breviora spathulata, caulina 3(—4) densius floccosa, superiora apicem versus glandulis subvalidis obsita. Stolones longi subgraciles substriati subfloccosi dense setulosi (2—3 mm), foliis subremotis anguste lanceolatis vel angustioribus supra haud vel parcissime floccosis obsitis. — Borsod: auf dem Hügel Kerekdomb bei Diósgyőrvasgyár (H).

B) Euhieracium.

27. H. bupleuroides Gm.

ssp. *Schenkii* N. P. *α. genuinum* N. P. 1. *normale* N. P. — Szepes: Óruzsin, Kiszeltal bei Igló (Sch). — *β. gabrifolium* N. P. — 6. *phyllobracteiforme* Zahn. — Szepes: Sztracena (L).

ssp. *Tatrae* Gris. *α. genuinum* Z. 1. *verum* Z. — Mačekov vrch bei Sztracena (L). — b. *subvirgicaule* Z. — Borsod: Lillafüred (H). — *β. subgabrifolium* Z. — Bükkgebirge: Bélkő (H).

28. H. virgicaule N. P. = bupleuroides—umbellatum.

ssp. *felinum* (Sag. et Schn.) Zahn. — Liptó: Koritnicaer Tal (Sch).

29. H. villosum L.

ssp. *euvillosum* Z. var. *involucratum* Rochel. — Tatra: Javorova-Tal (L). — Szepes: Mačekov vrch bei Sztracena (L).

ssp. *undulifolium* N. P. — Liptó: Csernikamen (Sch).

30. H. piliferum Hoppe.

ssp. *eupiliferum* Zahn var. *Schraderi* Schl. — Tatra: Kl. Kohlbachtal am Seewand d. Zipser Fünfseen (L). Neu für Ungarn!

31. H. praecox Sch.—Bip. = pallidum—murorum.

ssp. *brunophilum* (Jord.) Zahn *α. genuinum* Z. 2. *patulipes* (Jord.) Sudre. — Szepes: Ziser bei Gölnicbánya (Sch).

ssp. *fraternum* Sudre a. *verum* Z. — Heves: Gyöngyös (H).

ssp. *glauciforme* Zahn *β. pseudomicropsilon* (Tout.) Z. a. *verum* Z. — Borsod: Felsőhámor (H).

ssp. *heteroschistum* Zahn var. *Ziserianum* Zahn. — Folia tenuia magna, breviter in petiolum contracta, ovata vel ovato-, vel late oblongo-lanceolata, exteriora obtuse denticulata vel inferne breviter peracute dentata, interiora longe tenuiter petiolata, breviter vel longius acuminata, sat grosse acute, inferne longe acutissime dentata vel subinciso-dentata vel dentibus liberis angustis aucta, caulinum anguste lanceolatum, acutissimum, acute, basi ngustissime longe dentatum vel dentibus liberis auctum, in costa dense (reliqua minus) floccosum. Anthela squarrosa c. 6-cephala, pedicellis longis. Involucrum subfloccosa. — Szepes: Ziser bei Gölnicbánya (Sch).

ssp. *malacopraecox* Lengy. et Zahn var. *crocydopraecoox* Hulj. et Zahn, foliis magnis, involucris magis floccosis, lateralibus partim parvis, squamis angustioribus, stylis luteis, acladio ad 3 cm. — Bükkgebirge: Felsőhámor (H).

ssp. *pallidulum* (Jord.) Z. *α. genuinum* Z. 2. *denticulatum* Zahn. — Mátra: Galyatető (H). Neu für Ungarn! — f. *suberiopodum* Z. — Galyatető (H).

32. H. Wiesbaurianum Üchtr = pallidum (vel praecox) - bifidum.

ssp. *palliduliforme* Hulj. et Zahn. — Caulis 3—4 dm basi pilosus sursum floccosus, apice sparsim glandulosus 2—10-cephalus, ramis 1—4 remotis substrictis subsquarrosis subglandulosis, acladio (10—15 mm) cum pedicellis cano et subdense breviter glanduloso epiloso. Involucra 8—9.5 mm modice glandulosa disperse brevissime pilosa, densiuscule, inferne densissime floccosa, squamis subangustis ± acutis, dorso usque ad apicem obscuris dilute marginatis subirregulariter imbricatis. Ligulae subangustae glabrae. Folia basalia rigida olivaceo-glaucescentia, supra brevissime rigidiuscule pilosula vel pleraque glabrescentia, subtus dilute cinereo-viridia et breviter molliter, in costa (vix vel breviter) floccosa et in petiolo brevi vel subelongato densius pilosa, in petiolorum basi saepe leviter villosula, margine rigidiuscule piloso glandulis solitariis obsita, ovato-oblonga vel ovato- vel oblongo- et (intima) angustius lanceolata, obtusiuscula vel acuminata, in petiolum contracta vel ± attenuata, denticulata vel inferne breviter acute dentata; caulinum anguste lanceoolatum longissime acuminatum breviter dentatum subtus flaccosum vel angustissimum bracteiforme. — Inter *H. pallidulum (praecox)* et *bifidum*. — Bükk: „Ládi erdő" bei Diósgyőr. (H).

ssp. *sub-Wiesbaurianum* Zahn *α. genuinum* Z. 1. *normale* Z. — Budapest: Hunyadi-orom (K). — 2. *subbasicordatum* Z. — Pest: Kisszénáshegy bei Szentiván (K).

33. H. murorum L.

ssp. *amaurochlorolepis* Lengy. et Zahn. — Tatra: Kistarpataki völgy (L), Javorova-Tal (L).

ssp. *atripaniculare* Lengy. et Zahn *α. genuinum* 2. *calvifolium* Z. — Tatra: Kistarpataki völgy (L).

ssp. *basilobum* Zahn *α. genuinum* Z. — Szepes: Kojsói havas (Sch). Bükk: „Ládi erdő" bei Diósgyőr (H). — *β. pseudocaesiiflorum* Ny. et Z. — Liptó: Berg Predni Zvolen (L). — *δ. psesudomuranynum* Z. — Tatra: Javorova-Tal (L).

ssp. *basalticiforme* Korb et Zahn. — Bakony: Burckvölgy (L).

ssp. *brachylobosum* Vetter et Zahn *α. genuinum* Z. — Tatra: Javorova-Tal (L). — Zala: Kiskapornak (K).

ssp. *calvifrons* Zahn *α. genuinum* 1. *normale* Z. — Tatra: Kl. Kohlbachtal (L). Bükk: Lustavölgy (H). — 2. *centroger-*

monicum ZAHN a. *verum* Z. — T a t r a: Felker-Tal, Kl. Kohlbachtal (L). B ü k k: Bányahegy bei Répáshuta (H). B a k o n y: Burokvölgy (L). Z a l a: Kiskapornak (K). — b. *acutidens* Z. — T a t r a: Kl. Kohlbachtal (L). — γ. *semioblongum* LENGY. et ZAHN a. *verum* Z. — T a t r a: Kl. Kohlbachtal (L). S z e p e s: Sztracena (L), Lipovec bei Sztracena (L). B ü k k: Diósgyőr (K). — b. *denticulatum* LENGY. et ZAHN. — S z e p e s: Blaumond bei Igló (SCH). B ü k k: Köpüsvölgy bei Diósgyőr (H). — f. *sublaxiceps* ZAHN. — T a t r a: Kl. Kohlbachtal (L).

ssp. *capilliferum* (BORB.) ZAHN α. *genuinum* Z. — Z a l a: Misefa (K). — b. *obscuriceps* MALY et ZAHN. — Z a l a: Misefa (K).

ssp. *cardiophyllum* (JORD.) ZAHN α. *genuinum* 1. *normale* Z. a. *verum* Z. — B a k o n y: Burokvölgy (L). — b. *obtusidens* Z. — B ü k k: Őrkő, Baross-akna (H). — 2. *virens* SUDRE a. *verum* Z. — B a k o n y: Malompatak-Tal bei Eplény (L). — b. *glaucovirens* Z. — B ü k k: Felsőhámor, Perecesbánya (H). F e h é r: Fanien-Tal bei Vértesszőlős (L). Z a l a: Misefa (K).

ssp. *diaphanoiditropoides* LENGY. et ZAHN. — N i e d e r e T a t r a: Berg Predni Zvolen (L).

ssp. *exotericum* (JORD.) SUDRE α. *genuinum* Z. 1. *obtusidens* Z. — Z a l a: Kiskapornak, Misefa (K). — γ. *pseudosilvularifolium* TOUTON. — Z a l a: Misefa (K). — ε. *cardiophyllotropum* ROMIEUX et ZAHN. — B ü k k: Bélapátfalva (K). B a k o n y: Malompataktal bei Hajmáskér (D, L).

ssp. *glandulosissimum* (DST.) Z. — T a t r a: Késmárker Grünersee, Kl. Kohlbachtal (L). B a k o n y: Burokvölgy (L).

ssp. *grandidens* (DST.) Z. α. *genuinum* 1. *normale* Z. — P e s t: Pilishegy-Dobogókő (K).

ssp. *gypsophilum* (GRIS.) ZAHN α. *genuinum* f. *perovale* ZAHN. — S z e p e s: Lipovec bei Sztracena (L). — β. *epitrichum* Z. 1. *normale* Z. a. *verum* Z. — B ü k k: Csernaaljtető (H).

ssp. *Kunzianum* ZAHN. — P e s t: Szántóer Sattel (K). Z a l a: Misefa (K).

ssp. *lacerisectum* ZAHN α. *genuinum* a. *verum* b. *brevidentatum* Z. — G ö m ö r: Silberzech bei Dobsina (L). S z e p e s: Lipovec bei Sztracena (L).

ssp. *longilacerum* MURR et ZAHN. — B ü k k: Köpüsvölgy (H). Z a l a: Misefa (K).

ssp. *malacodiaphanum* LENGY. et ZAHN. — B ü k k: Bábony (H). T a t r a: Kl. Kohlbachtal (L). B a r s: Körmöcbánya (JÁVORKA).

ssp. *malacophyes* LENGY. et ZAHN α. *genuinum* Z. — B ü k k: Bábony (H). P e s t: Nagyszénáshegy (K). — β. *obscurum* LENGY. et ZAHN. — V e s z p r é m: Nagyvázsony (K). — γ. *gentiloides*

LENGY. et ZAHN. — Bakony: Burokvölgy (L). Mátra: Fiskalitáshuta (H).

ssp. *nemorense* (JORD.) ZAHN *α. genuinum* Z. f. *ovalifrons* Z. — Zala: Misefa (K). — *β. cophosinuosum* Z. — Zala: Misefa (K). Pest: Nagyszénáshegy (K), versus ssp. *malacophyes* L. et Z.

ssp. *oblongiforme* ZAHN *α. genuinum* 3. *eu-chlorophyllum* LENGY. et ZAHN. — Tatra: Felker-Tal (L). Grosse Fatra: Trohanka (SCH). Abauj: Telkibánya (H). — *δ. brevipedicellatum* ZAHN. — Folia exteriora parva ovata vel elliptica, basi rotundata vel breviter contracta, supra pilosa, reliqua ovato- vel angustius lanceolata in petiolum attenuata, supra sparsim vel vix pilosa ± denticulata tantum. Acladium terminale et ramosum breve. Squamae vix sublatiusculae obtusiusculae vel pleraeque ± acutae. Pili saepe etiam in pedicellis persolitariae. — Szepes: Kojsói havas (SCH).

ssp. *oblongum* (JORD.) SUDRE *α. genuinum* 1. *normale* Z. — Zólyom: Pansky diel (SCH). — 3. *haematodermum* ZAHN. — Bükk: Diósgyőr (BUDAI). — *β. abieticolum* SUDRE a. *verum* Z. — Bakony: Malompatak-Tal bei Hajmáskér (L). — b. *valderasum* Z. — Bükk: Kismező, Répáshuta, Feketesárvölgy, Bélkő (H).

ssp. *odontobium* ZAHN *γ. circumstellatiforme* ZAHN. — Zólyom: Pansky diel (SCH).

ssp. *pachydermum* ZAHN. — Bükk: Diósgyőr (H).

ssp. *perlatidentiforme* LENGY. et ZAHN. — Mátra: Galyatető (H). Bükk: Diósgyőr (H).

ssp. *perlatidens* LENGY. et ZAHN *β. pilosius* LENGY. et ZAHN. — Pest: Bergsattel über Pilisszántó (K). Verosimiliter = *H. Lachenalii* ssp. *pinnatifidum* < *murorum* ssp. *grandidens* DST., quibuscum crescit.

ssp. *persinuatum* ZAHN *δ. robustum* LENGY. et ZAHN. — Gömör: Popova-Sattel (L).

ssp. *perviride* ZAHN *α. genuinum* Z. f. *minoriceps* Z. — Tatra: Gr. Kohlbachtal (L). Bakony-Gebirge: Burokvölgy bei Várpalota (D). Vas: Szentgotthárd (L). — *β. robustum* ZAHN. — Szepes: Mačekov vrch bei Sztracena (L).

ssp. *praeteneresceus* ZAHN *β. pseudopraeteneresceus* LENGY. et ZAHN. — Zólyom: Urpin bei Besztercebánya (SCH).

ssp. *pseudocalvifrons* DEG. et ZAHN. — Abauj: Telkibánya (H). Bükk-Gebirge: Perecesbánya, Baross-akna, Felsőhámor, Répáshuta, Bélapátfalva (H). Pest: Pilisberg (L). Bakony: Hódosér (L).

ssp. *pseudodiaphanoides* GERSTL. et ZAHN. — Szepes: Kojsói havas. Gr. Fátra: Trohanka (SCH).

ssp. *pseudosilvularum* ZAHN. — Szepes: Blaumond bei Igló (SCH). Borsod: Bábony (H). Bakony: Hódosér (H).

ssp. *pseudoviride* ZAHN. — B a k o n y: Burokvölgy (D).

ssp. *scabripes* (JORD.) ZAHN *α. genuinum* 2. *subdentatum* ZAHN. — M á t r a: Galyatető (H).

ssp. *semigrandidens* LENGY. et ZAHN *α. genuinum* ZAHN. — Z ó l y o m: Urvölgy (SCH). Z a l a: Misefa, Orbányosfa (K). — *β. perviridisimile* Z. — Z a l a: Misefa (K). — *γ. cardiophylloides* Z. — Z a l a: Misefa, Orbányosfa (K).

ssp. *semisilvaticiforme* ZAHN. — T a t r a: Kl. Kohlbachtal (L).

ssp. *semisilvaticum* ZAHN *α. genuinum* Z. 2. *breviglandulum* Z. a. *glabratum* Z. — M á r a m a r o s: Ciarcanul bei Borsa (JÁVORKA). — 3. *ovalifolioides* Z. a. *calvescens* Z. — T a t r a: Kl. Kohlbachtal (L).

ssp. *sericellipes* ZAHN. — H e v e s: Parád (T).

ssp. *silvularum* JORD. *α. genuinum* ZAHN. — B o r s o d: Diósgyőr, Baki erdő (H). M á t r a: Galyatető (H). — *β. subsilvularum* Z. 1. *normale* f. *robustum* Z. — A b a u j: Bodvarákó (H). B o r s o d: Perecesbánya (H). B a k o n y: Berg Ámos bei Eplény (D, K, L). — 3. *longipedunculum* Z. — B ü k k: Felsőhámor (H). P e s t: Szántói nyereg (D). — *γ. pseudopolygonium* ZAHN. — S o p r o n: Hubertuslak bei Sopron (K). Z a l a: Wälder bei Gyürüs (K).

ssp. *stenocranum* (OMANG.) ZAHN *α. genuinum* Z. — S o p r o n: Hubertuslak bei Sopron, Sopronrákos (K). Z a l a: Misefa (K). — b. *tenuiceps* SUDRE. — B ü k k: bei Diósgyőr (H). M á t r a: Fiskalitáshuta und Ágasvár (H).

ssp. *stenolepidiforme* LENGY. et ZAHN *α. genuinum* ZAHN. — S z e p e s: Kis-Szokol bei Sztracena (L), Szuchabéla bei Igló (SCH).

ssp. *Stracenae* ZAHN. — S z e p e s: Sztracena (L). Variat ramis ad 6 capitulis ad 20, squamis subangustis partim acutissimis, foliis submagnis.

ssp. *subbasalticiforme* ZAHN. — B a k o n y: Burokvölgy (L). Z a l a: Orbányosfa-Misefa (K).

ssp. *subbifidiforme* ZAHN *α. genuinum* 1. *normale* Z. d. *furcatum* Z. — T a t r a: Javorova-Tal (L). — 2. *subintegratifrons* Z. a. *verum* Z. — G ö m ö r: Popova-Sattel (L).

ssp. *subcrassum* ALMQU. — B ü k k: Felsőhámor, Kisgyőr (H). P e s t: Über Pilisszántó (K).

ssp. *subfarinellum* ZAHN. — G ö m ö r: Silberzech bei Dobsina (L).

ssp. *subirriguiforme* ZAHN. — B ü k k: Szilvás-Bánkút (H). M á t r a: Ágasvár (H).

ssp. *submuranyinum* LENGY. et ZAHN. — B ü k k: Bálványcsúcs (H).

ssp. *subnemorense* ZAHN b. *submicropsilon* TOUT. — Bükk: Bálványcsúcs (H).

ssp. *subnyergesense* DEG. et ZAHN. — Pest: Szántói nyereg (D).

ssp. *subsemisilvularum* ZAHN. — Tatra: Kl. Kohlbachtal (L).

ssp. *substenolepidiforme* LENGY. et ZAHN. — Niedere Tatra: Berg Zvolen (L).

ssp. *subtorticeps* (DST.) Z. — Niedere Tatra: Predni Zvolen (L).

ssp. *Toplicense* MALY et ZAHN *β. Strigonii* ZAHN. — Pest: Szántói nyereg (D).

ssp. *Wulfenii* ZAHN (ssp. *semisilvaticum β. subfloccosum* ZAHN) *α. genuinum* Z. 1. *normale* a. *verum* Z. — Borsod: Kisgyőr (H). Tatra: Kl. Kohlbachtal (L). — *β. subfloccosum* Z. 3. *ovalifolioides* Z. — Niedere Tatra: Berge Zvolen und Predni Zvolen (L). — 4. *Csorbae* LENGY. et ZAHN. — Tatra: Kl. Kohlbachtal (L).

34. **H. maculatum** SM. = **praecox—Lachenalii.**

ssp. *arrectarium* JORD. *β. paucinaevum* JORD. (f. *immaculatum* Z.). — Pest: Szántói nyereg (K, L).

ssp. *divisum* JORD. *α. genuinum* SUDRE b. *inpunctum* ZAHN. — Pest: Szántói nyereg (D).

ssp. *euapproximatum* Z. *α. genuinum* 1. *normale* Z. — Borsod: Szimva-Tal bei Hámor (H).

ssp. *eumaculatum* ZAHN *α. genuinum* 1. *normale* ZAHN a. *verum* Z. — Pest: Über Pilisszántó (D, K, L). Vértes: Fanien-Tal (L). Bakony: Wälder bei Eplény (L). Malompatak-Tal bei Eplény (D, L). — b. *pseudomaculatum* Z. — Pest: Pilisszántó (D, K, L). Veszprém: Hajmáskér (D, K, L), Ámoshegy bei Eplény (D). Zala: Misefa (K). — c. *psilodermum* Z. — Pest: Szántóer Sattel (D, K, L), f. *minoriceps*, involucris 6—8 mm tantum longis, daselbst (D). — b. *amoenum* ZAHN. — Zala: Misefa (K). — *β. inquinatum* JORD. — Bakony: Hódosér (L). — *γ. angustius* DEG. et ZAHN. Foliis radicalibus ± late lanceolatis, longe in petiollum attenuatis, vix maculatis, longe, inferne acute dentatis. — Pest: Szántóer Sattel (D).

35. **H. diaphanoides** LBG. = **murorum—Lachenalii.**

ssp. *euidaphanoides* ZAHN *α. genuinum* 1. *normale* a. *verum* Z. — Hohe Tatra: Gr. und Kl. Kohlbachtal, Javorovatal (L). Niedere Tatra: Berg Zvolen (L). Bükk: Répáshuta (H). Budapest: Jánoshegy (K). — f. *remotidens* LENGY. et ZAHN.

— Tatra: Kl. Kohlbachtal (L). — f. *submurorum* ZAHN. — Tatra: Gr. Kohlbachtal, Gánt (L). — f. *pilosiceps* ZAHN. — Tatra: Tarajka (L). — f. *acuminatidens* LENGY. et ZAHN. — Tatra: Kl. Kohlbachtal (L). — 2. *brevidentatum* ZAHN. — Gömör: Silberzech bei Dobsina (L). Tatra: Tarajka (L). — β. *angustifrons* LENGY. et ZAHN. — Tatra: Gr. Kohlbachtal, Gánt, Felker-Tal (L). — γ. *pilosissimum* LENGY. et ZAHN. — Bükk: Ilonakút bei Répáshuta (H).

ssp. *faucinum* (SUDRE) Z. — Budapest: Hárshegy (D).

ssp. *megalodon* DST. var. *grandidentatiforme* LENGY. et ZAHN. — Sopronrákos (K).

ssp. *platygonium* ZAHN. — Budapest: Hárshegy (D), Vadaskerthegy (K). — 2. *parcepilum* Z. — Hárshegy bei Budapest (D).

36. **H. Lachenalii** GM. **(= vulgatum** FR.**)**

ssp. *acuminatum* JORD. γ. *pseudargillaceum* Z. 2. *angustatiforme* Z. — Zala: Kiskapornak (K).

ssp. *anfractum* FR. γ. *simplicidens* Z. — Liptó: Csernikamen, Koritnyicaër-Tal (SCH). Niedere Tatra: Predni Zvolen (L).

ssp. *argillaceum* JORD. α. *genuinum* Z. — Borsod: Perecesbánya (H).

ssp. *bathylepium* (JORD.) ZAHN α. *genuinum* Z. — Heves: Recsk (T).

ssp. *Bourquinii* LENGY. et ZAHN. — Budapest: Hárshegy (D). Nagyszénáshegy bei Nagykovácsi (K). — 2. *glandulosius* Z. — Borsod: Diósgyőr (H). Budapest: Jánoshegy (K).

ssp. *basipinnatifidum* ZAHN α. *genuinum* Z. — Bakony-Gebirge: Berg Ámoshegy bei Eplény (L). Zala: Misefa (K).

ssp. *brevidentatum* (JORD.) ZAHN α. *genuinum* 1. *normale* Z. a. *pilosiceps* Z. — Borsod: Diósgyőr (H). — 2. *brachyadenium* ZAHN. — Gömör: Csuntava ober Dobsina (L). Bükk: Felsőhámor, Diósgyőr (H). — 3. *angustius* b. *piliferum* ZAHN. — Bükk: Mocsolyás, Kisgyőr, Répáshuta (H).

ssp. *chlorophyllum* JORD. α. *genuinum* 2. *calvescens* ZAHN a. *verum* Z. — Bükk-Gebirge: Ballahegy bei Répáshuta, Nyárújhegy bei Dédes (H). Bakony: Ámoshegy bei Eplény Hódosér-Tal bei Bakonyszentlászló (L). — b. *melanadenoides* ZAHN. — Bükk: Dédes (H). — 3. *virescens* ZAHN. — Bakony: Ámoshegy bei Eplény (L). Vas: Wälder bei Szentgotthard (L). Zala: Misefa (K). — 4. *silvarum* ZAHN. — Tatra: Gr. Kohlbachtal (L).

ssp. *consociatum* (JORD.) ZAHN α. *genuinum* 1. *eplosiceps* ZAHN. — Bükk: Lyukó, Lillafüred (H). Heves: Recsk (T).

Zala: Misefa (K). — *β. consociatiforme* Zahn. — Bükk-Geb.: Kisgyőr, Mocsolyás, Szinva-Tal bei Hámor (H).

ssp. *fastigiatum* (Fr.) Zahn *α. genuinum* Zahn. — Bükk: Kisgyőr, Lillafüred, Csehvölgy, Felsőhámor, Jávorkút, zwischen Birkarét und Szentlélek (H). Pest: Nagyszénáshegy bei Nagykovácsi (K). Bakony: Wälder bei Bakonyszentlászló (L). Zala: Misefa (K). — var. *intermedium* Hulj. et Zahn. — Folia magna, basalia exteriora ovalia vel elliptica (saepe rotundato-) obtusa vel breviter late obtuse dentata; caulina late ovato- vel ellipticolanceolata ± acuminata (saepe valde) grosse (ima interdum obtusa) ± longe pluri- vel magis dentata. Styli lutei denique subobscuriores. Transitus *eu-Lachenalii-fastigiatum*, caule saepe usque ad anthelam magis piloso. — Bükk: Bálványcsúcs, Szinva-Tal bei Hámor, Ilonakút bei Répáshuta (H).

ssp. *festinum* (Jord.) Zahn *β. finitimum* Jord. — Bükk: Macskadomb bei Bábony (H). — f. *pilosiceps* Zahn. — Bükk: Zwischen Felsőhámor und Bánkút (H).

ssp. *haematophilum* Zahn f. *pilosius* Zahn. Tota planta infra medium densius longius-pilosa; glandulis brevibus dispersis; foliis oblongis, plerique oblongo-, inferioribus et caulinis 2(—3) late vel anguste lanceolatis, in petiolis dense longe pilosis. — Borsod: Perecesbánya (H).

ssp. *Jaccardii* Zahn *α. genuinum* 1. *normale* Z. — Bükk: Perecesbánya (H). — 3. *involucratum* Jord. — Bükk: Ballahegy bei Répáshuta (H). — *γ. medioximum* Jord. — Bükk: Mocsolyás, Diósgyőr, Köpüsvölgy (H).

ssp. *perscissum* (Jord.) Zahn *α. genuinum* 2. *abditum* Zahn. — Bükk: Felsőhámor (H).

ssp. *pinnatifidum* Lönnr. *α. genuinum* Dahlst. 1. *normale* Z. — a. *verum* Z. — Bükk: Perecesbánya (H). Pest: Sattel über Pilisszántó (K). — c. *integrifolium* Stenstr. — Budapest: Hárshegy (D). — 2. *vivarium* Lönnr. — Bükk: Szilvás-Bánkút (H). Budapest: Hárshegy (D).

ssp. *scanicum* Dst. — Bükk: Lyukó bei Perecesbánya (H).

ssp. *pseudoconsociatum* Didier et Zahn. Characteribus ssp. *consociati* Jord., sed caulis inferne cum margine nervoque dorsali (floccoso) et petiolo foliorum dense sublonge molliter pilosus, folia caulin 3—5 basi dense pilosa, breviter vel longe serrata. Anthela sparsim breviter glandulosa pilosaque 5—15-cephala. Involucra 8—10 mm disperse vel submodice brevissime pilosa, disperse glandulosa, parce inferne modice floccosa, squamis (± angustis obtusiusculis vel acutis) viridimarginatis. Styli luteo-brunnei fauscescentes.

α. genuinum Zahn. Ut supra, squamae margine subfloccosae; anthela albocana. Vogesen, Schwarzwald. Rauhe Alb.

β. subaurulentiforme ZAHN. Folia caulina 6—10 saepe vinoso-colorata, oblongo- vel angustius lanceolata sensim decrescentia longe dentata. Vogesen.

γ. pilosius HULJ. et ZAHN. Caulis usque ad apicem deminute (infra medium dense) pilosus; squamae margine efleccosae; styli lutei. — Bükk: Ilonakút bei Répáshuta (H).

ssp. *stipatiforme* (DST.) ZAHN *α. genuinum* Z. — Borsod: Bélapátfalva (H). Liptó: Koritnyicaer Tal (SCH).

subirriguiforme ZAHN *α. genuinum* Z. — Szepes: Blaumond bei Igló (SCH). — *β. acutisquamum* ZAHN. — Dortselbst (SCH).

ssp. *subobscuriceps* ZAHN. — Liptó: Koritnyicaer Tal (SCH).

ssp. *subviriduliceps* ZAHN. — Niedere Tatra: Predni Zvolen bei Koritnyica (L), Koritnyicaer Tal (SCH). Szepes: Kojsói havas (SCH).

ssp. *tridentatoides* ZAHN *α. genuinum* 1. *angustifolium* Z. — Mátra-Gebirge: Ágasvár (H). — 2. *latifolium* ZAHN. — Gömör: Pusztamező (L). Mátra: Ágasvár (H).

37. H. bifidum KIT.

ssp. *basicuneatum* ZAHN *α. genuinum* 1. *normale* Z. — Niedere Tatra: Predni Zvolen (L).

ssp. *brachygonium* ZAHN *α. genuinum* Z. — Tatra: Kl. Kohlbachtal (L). Niedere Tatra: Zvolen bei Donovál (L). — *γ. inaequalibasis* LENGY. et ZAHN. — Niedere Tatra: Predni Zvolen (L).

ssp. *canitiosum* DST. *α. genuinum* 1. *dentatum* ZAHN. — Liptó: Csernikamen (SCH). — 2. *dentellatum* LENGY. et ZAHN. — Szepes: Kisszokol bei Sztracena (L). — *ε. chloranthodium* LENGY. et ZAHN. — Tatra: Javorovatal (L).

ssp. *caesiiflorum* ALMQU. *α. genuinum* 1. *normale* a. *verum* Z. — Szepes: Sztracena (L). — b. *denticulatum* ZAHN. — Tatra. Kl. Kohlbachtal (L).

ssp. *cardiobasis* ZAHN *α. genuinum* Z. 1. *normale* Z. — Abauj: Kassai Havas (Predna hola) (SCH). — f. *majoriceps* ZAHN. — Borsod: Felsőhámor (H). — var. *grandidentatiforme* Z. — Tatra: Fehérvíz (L).

ssp. *Cuhanum* DEG., LENGY. et ZAHN. — Bakony: Wälder bei Porva (L).

ssp. *kesmarkiense* ZAHN. — Grosse Fatra: Berg Szmrekov bei Blatnica (SCH).

ssp. *lobosum* ZAHN var. *vernarense* LENGY. et ZAHN. Folia pleraque longe anguste petiolata magis elongata, pluri-vel irregulariter multidentata, caulinum ± petiolatum; capitula 3—9; squamae vix vel margine modice floccosae cum pedicellis paulo densius sub-

obscuriusque pilosae; styli obscuri. A ssp. *sinuosifrons*, quacum crescit, derivandum. — Gömör: Vernár (Sch).

ssp. *pseudocanitiosiforme* Lengy. et Zahn *a. genuinum* 1. *normale* Z. — Tatra: Javorovatal. Gömör: Popova Sattel (L). — 2. *transiens* Zahn. Involucris magis floccosis. — Liptó: Csernikamen (Sch).

ssp. *pseudocardiobasis* Zahn b. *umbricolum* Z. — Borsod: Felsőhámor (H).

ssp. *scandinaviorum* Zahn. — Tatra: Seewand der Zipser 5 Seen (L).

ssp. *subcaesiiceps* Zahn var. *floccosilimbatum* Schw. et Z. — Vértes-Gebirge: Fanien-Tal (L).

ssp. *sinuosifrons* Almqu. var. *nipholepioides* Murr et Zahn. — Gömör: Vernár (Sch). — var. *macrosinuosum* Lengy. et Zahn. — Tatra: Javorovatal (L). Borsod: Felsőhámor (H).

ssp. *trichodiaphanoides* Lengy. et Zahn (= *bifidum—diaphanoides*). — Tatra: Gánt (L).

33. H. caesium Fr. = bifidum—Lachenalii.

ssp. *caesiodiaphanoides* Lengy. et Zahn var. *adenogalbanum* Z. — Tatra: Kl. Kohlbachtal (L).

ssp. *caesiopsis* Fr. *β. hemicaesium* Zahn. — Tatra: Javorovatal (L).

ssp. *galbanum* Dst. *ε. macrogalbanum* Lengy. et Zahn 1. *normale* Z. — Tatra: Kl. Kohlbachtal, Tarajka (L). — 2. *atomum* Dst. — Kl. Kohlbachtal (L).

ssp. *laeticolor* Dst. *genuinum* Zahn. — Tatra: Gr. Kohlbachtal, Gánt (L). — var. *glandulosius* Lengy. et Zahn. — Tatra: Kl. Kohlbachtal (L). — *β. sublaeticolor* Dst. — Tatra: Kl. u. Gr. Kohlbachtal, Javorovatal (L).

ssp. *membraniferum* Lengy. et Zahn *β. pseudomembraniferum* Lengy. et Zahn. Folia leviter cordata vel brevissime contracta, supra disperse brevissime pilosa; caulinum 1 ± lanceolatum longum. Pedicelli disperse vel modice pilosi et (longius) glandulosi. Involucra crasse ovato-cylindrica!, squamis angustioribus acutioribus anguste viridimarginatis praedita. — Tatra: Kl. Kohlbachtal (L).

ssp. *ravusculum* Dst. — Liptó: Csernikamen (Sch).

39. H. levicaule Jord. = caesium—Lachenalii (Lachenalii > bifidum).

ssp. *calcigenum* Rehm. — Grosse Fatra: Trohanka (Sch). Liptó: Koritnyica, Csernikamen (Sch).

ssp. *eutriviale* ZAHN *α. genuinum* Z. — Tatra: Gánt, Kistarpatak (L). Szepes: Ziser bei Gölnicbánya (SCH), Kis-Szokol bei Sztracena (L). Gömör: Silberzech bei Dobsina (L). Retyezát (JÁV.). — *β. subtriviale* LENGY. et ZAHN. — Tatra: Gr. und Kl. Kohlbachtal, Gánt (L). Niedere Tatra: Predni Zvolen. Bükk: Diósgyőr, Perecesbánya (H). Heves: Recsk (T). Zala: Kiskapornak (K). — *γ. amphitrichum* Z. c. *oligodon* Z. — Tatra: Kl. Kohlbachtal (L).

ssp. *psammogeton* ZAHN. — Szepes: Kojsói havas (SCH).

ssp. *Magnaetatrae* ZAHN. — Szepes: Ziser bei Gölnicbánya (SCH).

40. **H. ramosum** W. K. = **caesium – levigatum.**

ssp. *euramosum* ZAHN *α. genuinum* 1. *normale* Z. — Szepes: Mačekov vrch bei Sztracena (L). Gömör: Popova-Pass bei Pusztamező (L). — 2. *afarinum* BORB. — Gömör: Popova-Pass, Hanneshöhe bei Dobsina (L). Mátra: Galyatető (H). — *β. leiocladum* ZAHN. — Popova (L). — 3. *Hevesicum* HULJ. et ZAHN. Involucra ± disperse floccosa, sed cum pedicellis modice vel subdensiuscule pilosa et disperse glandulosa, squamis plerisque acutioribus. — Mátra: Galyatető (H). — 4. *Matranum* HULJ. et ZAHN. Folia mollia, basalia et caulina inferiora permagna (ad 22:5 cm cum petiolo) breviter vel grosse longissime mucronato-dentata, reliqua abrupte decrescentia acutissima, superiora angusta ± denticulata. Involucra atroviridia, squamis ± late viridimarginatis, inferne tantum saepe densius floccosis, ± obtusis vel acutioribus. — Mátra: Ágasvár und Galyatető (H). — 5. *Mogyoroskae* HULJ. et ZAHN. Foliis magnis (ad 22:5 cm longis) denticulatis tantum vel breviter dentatis, involucris oobscuris cum pedicellis subpilosis, vix disperse glandulosis, squamis obtusis. — Abauj Mogyoróska (H). — *β. Popovae* LENGY. et ZAHN. — Mátra: Ágasvár et Galyatető (H).

ssp. *stenodontophorum* HULJ. et ZAHN. Caulis ad 1 m, percrassus submodice tenuiter breviter pilosus, saepe usque in inferiorem tertiam partem ramis tenuibus curvatis ad 10 cm longis ad 3-cephalis (reliquis capitulis abortis) praeditus, ramis superioribus partim ex axillis bractearum angustarum longe acuminatarum floccosarum ortis, summis appropinquatis cano-albis densiuscule albo-pilosis, ± eglandulosis. Involucra 9—11 mm similiter vestita, squamis obscuris dilute marginatis plerisque ± obtusis, exterioribus (brevioribus angustioribus) tantum margine ± floccosis. Ligulae magnae vel partim angustiores vel breviores subsubulosae, stylis subnigris. Folia basalia 0, caulina 15—25 valde magna (inferiora cum petiolo ad 22:5 cm), longe petiolata, ovato- vel elliptico-lanceolata, utrimque longissime attenuata, sequentia brevius petiolata vel

basi attenuata, superiora basi ± rotundata sessiliá, omnia longissime tenuissime acuminata, longe anguste (ima latius), media superioraque acutissime dentata vel serrata, in superiore tertia parte ± integerrima, supra glabra, subtus leviter, margine densius breviter molliter pilosa, superiora tantum leviter floccosa. — Mátra: Ágasvár, Galyatető, Kékes (Szent László-forrás) (H).

41 **H. praecurrens** (Vukot.) Zahn = **transsilvanicum—murorum.**

ssp. *pleiophyllopsis* Zahn. — Szepes: Szuchabéla bei Igló (Sch).

42. **H. transsilvanicum** Heuff.

ssp. *eutranssilvanicum* Zahn *α. genuinum* 1. *normale* a. *verum* Z. — Verespatak (Csató).

43. **H. alpinum** L.

ssp. *eualpinum* Zahn *α. genuinum* 1. *normale* a. *verum* Zahn — Tatra: Kl. Kohlbachtal (L). — 2. *latisquamum* Z. — Tatra: Zipser Fünfseen (L). — 3. *calvescens* Z. — Tatra: Gr. Papyrustal (L).

ssp. *melanocephalum* Tausch *α. genuinum* 1. *normale* a. *spathulatum* Zahn. — Tatra: Gr. Papyrustal, Javorovatal (L). — b. *angustifolium* Zahn. — Tatra: Kl. Kohlbachtal (L). — 2. *latisquamum* Zahn. — Gr. Papyrustal (L).

44. **H. atratum** Fr. = **alpinum** < **murorum.**

ssp. *atrellum* Zahn *γ. Furkotanum* Zahn. — Tatra: Kl. Kohlbachtal, Trigan, Trümmertal (L).

ssp. *chloromarginatum* Zahn *β. adenostygium* Lengy. et Zahn f. *calvescens*. A *stygio* differt involucris pedicellisque dense glandulosis tantum (acladio interdum pilis solitariis obsito). — Tatra: Javorovatal (L).

ssp. *eusubnigrescens* Zahn *α. genuinum* Z. 1. *normale* Z. — Tatra: Kl. Kohlbachtal (L). — 2. *sudeticolum* Zahn f. *minoriceps* Z. — Tatra: Felker-Tal, Kl. Kohlbachtal (L). — *β. hemischistum* Zahn. — Tatra: Gr. und Kl. Kohlbachtal, Javorovatal (L). — var. *subatrellum* Lengy. et Zahn. — Tatra: Felker-Tal (L).

45. **H. rohácsense** Kit. (= **rauzense** Murr.)

ssp. *eubifidellum* Zahn *α. genuinum* 1. *normale* Zahn. — Tatra: Kl. Kohlbachtal (L).

ssp. *eurohácsense* Zahn f. *calvescens* Zahn. — Tatra: Trüm-

mertal (L). — var. *latifolium* Lengy. et Zahn. — Tatra: Gr. und Kl. Kohlbachtal (L).

ssp. *Schermannianum* Zahn. — Kl. Kohlbachtal (Sch).

46. **H. Vágneri** Pax = **alpinum—caesium.**

ssp. *laeticoloriforme* Lengy. et Zahn. Caulis 3 dm subtenuis floccosus parce breviter pilosus 2—3(—4)-cephalus, acladio c. 25 mm; ramis 1—2(—3); pedicellis subpilosis disperse sublonge glandulosis, superne incrassatis. Involucra 10—11 mm globosa disperse glandulosa et microglandulosa, disperse vel modice ± obscure pilosa, squamis vix sublatiusculis vel acutis obscuris usque ad apicem distincte margine densius floccosis, internis ± viridimarginatis vel albo-viridibus. Ligulae aureae submagnae leviter brevissime ciliataae. Folia ovalia vel ovato- et oblongo-lanceolata obtusa vel acuminata basi contracta vel in petiolum brevem vel longiorem attenuata mucronato-denticulata tantum vel grossius breviter dentata, ubique breviter margine (parce microglanduloso) magis pilosa; caulina 2, inferius ovato-lanceolatum vel angustum similiter dentatum, in costa vel in tota parte aversa, basalia in costa margine levissime-floccosum, superius ± reductum. — Tatra: Kl. Kohlbachtal (L).

ssp. *stygiotropum* Lengy. et Zahn. Habitu ut in *H. stygio*. Caulis 25—35 cm gracilis, floccosus, breviter disperse basi subdense pilosus, 2—3(—4)-cephalus, acladio 3—25 mm, ramis 1—2(—3) monocephalis, parce vel disperse glandulosis, dilute supbilosis sursum leviter incrassatis. Involucra 11—13 mm late globosa viridiatra, subdensiuscule breviter dilute pilosa parce partim microglandulosa, squamis numerosis sublatiusculis vel angustis longe acuminatis plerisque acutis vel acutissimis apice microtrichis albis ± numerosis ± barbulatis, ± viridi- vel dilute marginatis. Ligulae magnae dilute aureae, apice subglabrae, stylis atris. Folia basalia 2—6, exteriora 1—2 minora elliptica obtusa breviter attenuata, reliqua 10—15:2—3 cm, oblonga vel ± lanceolata breviter vel longe acuminata, longe in petiolum ± longum longe pilosum attenuata, grosse acutissime serrato-pluridentata simul denticulata, ubique disperse margine densius breviter pilosa, parcissime microglandulosa; caulina 2(—3), inferius basalibus simile breviter late petiolatum, secundum angustum, saepe integrum, floccosum. — Tatra: Kl. Kohlbachtal (L).

47. **H. tephrosoma** (N. P.) Zahn = **alpinum—Lachenalii—bifidum.**

ssp. *amaurocranum* Zahn. — Tatra: Kl. Kohlbachtal (L).

48. H. Fritzei F. Schultz = alpinum > prenanthoides.

ssp. *eu-Fritzei* Zahn. — Tatra: Gr. Papyrustal (L).

ssp. *spathulifrons* (Borb.) Zahn *β. pseudospathulifrons* Z. — Tatra: Trümmertal, Kl. Kohlbachtal, K.smárker Grünersee, Javorovatal (L).

49. H. chlorocephalum Wimm. = (alpinum > prenanthoides) – Lachenalii.

ssp. *stygium* Uechtr. *α. genuinum* 1. *normale* Zahn a. *verum* Zahn. — Tatra: Kl. Kohlbachtal (L). — b. *calvescens* Z. — Tatra: Kl. Kohlbachtal, Gr. Kohlbachtal, Késmárker Grünersee, Tarajka, Javorovatal. Niedere Tatra: Berg Zvolen (L). — f. *minoriceps* Zahn. — Kl. Kohlbachtal (L). — *β. stenostygium* Lengy. et Zahn. A typo differt involucris 9—11 mm longis, squamis angustioribus plerisque acutis vel (intimis) longe subulatis, pedicellis dense glandulosis; ceterum ut in ssp. *stygii* f. *calvescens*. — Tatra: Kl. Kohlbachtal (L). — f. *polycephalum* Zahn. — Tatra: Késmárker Grünersee (L).

50. H. prenanthoides Vill.

ssp. *perfoliatum* Froel. *α. genuinum* Zahn 1. *normale* Z. — Niedere Tatra: Predni Zvolen (L). — 3. *subelongatifrons* Zahn. — Tatra: Gr. und Kl. Kohlbachtal (L). — 4. *perfoliatoides* Zahn. — Kl. Kohlbachtal (L).

ssp. *strictissimum* Froel. *α. genuinum* 2. *epilosiceps* Zahn. — Niedere Tatra: Berg Zvolen bei Donovál (L). — *β. substrictissimum* Zahn 1. *cinereum* Z. — Tatra: Tarajka, Gr. Kohlbachtal (L).

51. H. umbrosum Jord. = prenanthoides < murorum.

ssp. *euumbrosum* Zahn var. *Podspadyanum* Zahn. — Tatra: Tarajka (L). — 2. *polycephalum* Zahn. — Dortselbst (L).

52. H. epidemium Fr.

ssp. *Gáyeri* Zahn *α. genuinum* Zahn. — Cfr. M. B. L. XXXI (1932), pag. 30. — *β. sub-Gáyeri* Lengy. et Zahn. Folia magis (partim etiam in parte superiore) pilosa, partim acutius grosse dentata. Involucra 10—11 mm magis floccosa. Pedicelli modice pilosi, modice vel densiuscule longius glandulosi. — Tatra: Kl. Kohlbachtal (L). — *γ. pseudoviridiforme* Lengy. et Zahn. Ad 6 dm, foliis permagnis (cum petiolo 9—18 cm:4—5 cm). Pedicelli albocani, subglandulosi, parcissime pilosi. Involucra 9—10.5 mm densissime

floccosa, abscure cana, minus glandulosa, squamis angustioribus. Reliqua ut in *α*. — T a t r a: Gr. Kohlbachtal (L).

ssp. *Nagytarpatakinum* LENGY. et ZAHN. — T a t r a: Kl. Kohlbachtal (L).

ssp. *Tornatoris* NYÁR. et ZAHN *α. genuinum* 1. *normale* Z. — T a t r a: Kl. Kohlbachtal (L). — 2. *plurifolium* ZAHN. — Kl. Kohlbachtal (L).

ssp. *Wimmeri* UECHTR. *γ. Tatrae* ZAHN. — T a t r a: Gr. und Kl. Kohlbachtal (L).

53. **H. carpathicum** BESS. = **prenanthoides—caesium.**

ssp. *eucarpathicum* ZAHN *α. genuinum* 1. *normale* a. *verum* ZAHN. — T a t r a: Tarajka, Gánt, Javorovatal (L). — b. *latifolium* PAX. — T a t r a: Trigan, Kl. Kohlbachtal (L). — c. *Tatrae* PAX. — T a t r a: Csorber See, Kl. Kohbachtal (L).

ssp. *pseudocarpathicum* LENGY. et ZAHN. — T a t r a: Gánt, Kl. Kohlbachtal (L).

54. **H. inuloides** TAUSCH = **prenanthoides—levigatum.**

ssp. *Latobrigerum* ZAHN *γ. megalocephalum* ZAHN in Herb. PAX 2. *laxum* LENGY. et ZAHN. Involucra magna lata subglandulosa, vix disperse pilosa, pedicellis subglandulosis subepilosis, squamis latis obtusis vel acutiusculis. Anthela laxe paniculata, ramis ad 6 elongatis crassiusculis remotis. Folia magna lata, superiora basi lata, subamplexicaulia. Styli atri. — T a t r a: Trigan supra lacum Csorber See (L). Etiam in Romania: supra Ponticar 1050 m prope Broşteni-Barnaz, distr. Sucava (PAX).

ssp. *strictissimum* (TAUSCH) ZAHN *α. genuinum* ZAHN 2. *tomentipedunculum* OBORNY et ZAHN. — T a t r a: bei d. Csorber See (L).

55. **H. levigatum** WILLD. = **Lachenalii—umbellatum.**

ssp. *coronopifolioides* ZAHN *α. genuinum* 1. *normale* Z. — M á t r a: Galyatető (H).

ssp. *eutriviale* ZAHN *β. polyphyllum* Z. 1. *grandidentatum* UECHTR. b. *glandulosiceps* Z. — M á t r a: Galyatető (H). — 2. *angustissimum* UECHTR. a. *tanyloboides* ZAHN. — Dortselbst (H).

ssp. *Knafii* (ČELAK. f.) ZAHN *α. genuinum* 1. *normale* a. *verum* ZAHN. — B ü k k: Felsőhámor, Szilvás (H). — b. *floccosius* ZAHN. — S z e p e s: Kl. Szokol-Tal bei Sztracena (L). — 3. *pilosius* Z. a. *verum*. Z. — M á t r a: bei Bátony (H). — c. *gigantifrons* ZAHN. Foliis permagnis (basalibus ad 24:6.5 cm), caulinis cito decrescentibus, denticulatis tantum vel vix breviter dentatis. — A b a u j:

Mogyoróska (H). — 4. *glabrescentifrons* ZAHN. — Borsod: Diósgyőr, Hámor, zwischen Kisgyőr und Mocsolyás (H).

ssp. *subcorvipedifolium* ZAHN. — Mátra: Galyatető (H).

56. **H. umbellatum** L.

ssp. *euumbellatum* ZAHN α. *commune* FR. 1. *normale* Z. a. *verum* Z. — Borsod: Miskolc (BUDAI), Sajólád, Varbó (H). — Heves: Gyöngyös (H). Abauj: Telkibánya (H). Zala: Misefa (K), Dolaháza bei Nemesrádó (K). — b. *chlorocephalum* UECHTR. — Zala: Dolaháza (K). — c. *lutescens* ZAHN. — Bükk: Fövényesbérc, Répáshuta (H). — d. *latius* Z. — Borsod: Sajólád (H), Répáshuta (H).

var. *serotinum* HOST a. *verum* ZAHN. — Bükk: Ostoros, Disgyőr (H). Heves: Szarvaskő (H). Mátra: Galyatető (H). — b. *serum* JORD. — Zala: Misefa (K).

var. *pubescens* SUDRE. — Pest: Kisszénáshegy bei Szentiván (K).

var. *pervagum* JORD. — Zala: Misefa (K).

var. *salicifolium* (REVERCH.) ZAHN. — Abauj: Gönc (H).

var. *subvirgatum* ZAHN. — Borsod: Sajólád, Varbó (H). Bükk: Magashegy (H).

var. *coronopifolium* BERNH. f. *corvipediforme* ZAHN. — Abauj: Telkibánya (H).

var. *pectinatum* FR. 1. *normale* ZAHN. — Abauj: Telkibánya (H). Zala: Misefa (K). — b. *latius* Z. — Misefa (K). — c. *simplicius* Z. — Misefa (K). — d. *chloranthelum* Z. — Misefa (K). — e. *simplicidens* Z. — Misefa (K). — f. *subaliiflorum* Z. — Zala: Dolaháza (K).

57. **H. laurínum** A.—T.

ssp. *stenoprionatum* ZAHN β. *macroprionatum* HULJ. et ZAHN. — A typo differt foliis 3—4 dentibus obtusiusculis longioribus latioribus obsitis. — Borsod: Kisgyőr (H).

58. **H. latifolíum** SPR. (= **brevifolíum** TAUSCH) = **umbellatum–sabaudum.**

ssp. *brevifolium* (TAUSCH) Z. α. *glabrum* POSP. 2. *virescens* ZAHN. — Zala: Misefa (K). — β. *Cesatianum* ZAHN. — Dortselbst.

59. **H. sabaudum** L.

ssp. *grandidentatum* (JORD.) ZAHN. — Borsod: Kisgyőr (H).

ssp. *obliquum* JORD. var. *mediogermanicum* BORNM. et ZAHN. — Abauj: Regéc (H).

ssp. *praticolum* SUDRE α. *genuinum* 1. *normale* a. *verum* ZAHN. — Heves: Várhegy bei Szarvaskő (H). Zala: Misefa (K). — β. *Hermonis* ZAHN. 1. *normale* a. *verum* Z. — Pest: Kisszénáshegy

bei Szentiván (K). — 2. *floccosiceps* Z. — Zala: Misefa, Dolaháza (K). — 3. *subauratum* ZAHN. A typica var. *Hermonis* differt involucris pilis glandulisque solitariis praeditis. — Zala: Misefa (K). — γ. *pseudopraticolum* ZAHN. — Misefa (K). — δ. *pseudograndidentatiforme* ZAHN, caule ad 12 dm, squamis latis obtusis imbricatis obscure viridibus, foliis (saepe permagnis) mediis superioribus late ovato-lanceolatis vel ovato-acuminatis 3—10 dentibus magnis longis praeditis.

1. *normale* ZAHN, caulis epilosus. — Savoyen: Le Lyaud ob Thonon (TUGOT)!

2. *Misefanum* KOVÁTS et ZAHN, caule usque ad medium hirsuto, foliis permagnis, mediis ovato-lanceolatis grosse longedentatis. — Zala: Misefa (K).

ssp. *pseudograndidentatum* ZAHN. — Abauj: Regéc (H).

ssp. *sublactucaceum* ZAHN α. *genuinum* 1. *normale* ZAHN. — b. *chlorolepis* G. BECK. — Bükk: Ostoros (H).

ssp. *subrectum* (JORD.) ZAHN α. *genuinum* 1. *normale* a. *verum* Z. et b. *denticulatum* Z. — Gömör: Kelemér (H). 2. *transiens* ZAHN a. *eminentiforme* Z. — Bükk: Fövényesbérc (H).

ssp. *vagum* JORD. α. *genuinum* SUDRE 2. *bipontinum* a. *verum* ZAHN. — Budapest: Hárshegy (K). Abauj: Telkibánya (H). — b. *floccosisquamum* Z. — Telkibánya (H). — 3. *aviorum* JORD. a. *verum* Z. — Bükk: Kisgyőr, Ostoros (H). Heves: Szarvaskő (H). — b. *subbarbatiforme* ZAHN. — Budapest: Hárshegy (K).

60. **H. racemosum** W. K.

ssp. *barbatum* TAUSCH 1. *normale* a. *verum* TAUSCH lus. *lautum* POSP. — Zala: Misefa (K).

ssp. *euracemosum* ZAHN α. *genuinum* 1. *minutidens* ZAHN. — Zala: Misefa (K). — 2. *dentatum* Z. — Dortselbst. MÁTRA: Galyatető (H). — 3. *substiriacum* ZAHN. — Misefa (K).

ssp. *stiriacum* (KERN.) ZAHN α. *pilosum* 1. *normale* ZAHN. — Misefa (K). — 3. *subpilosum* ZAHN. — Dortselbst.

61. **H. platyphyllum** A.—T. = **sabaudum—racemosum.**

ssp. *euplatyphyllum* ZAHN α. *glabrifoliatum* DEG. et ZAHN 2. *hirticaule* ZAHN. — Mátra: Simorpatak ober Gyöngyös (H).

62. **H. latifolium** SPR. = **umbellatum - sabaudum.**

ssp. *brachyphyllum* (VUKOT.) ZAHN α. *genuinum* 1. *denticulatum* Z. — Borsod: Répáshuta (H).

ssp. *Hellwegeri* MURR et ZAHN 4. *subepilosiceps* DEGEN et ZAHN. Budapest: Grosser Schwabenberg (K).

ZOBODAT - www.zobodat.at

Zoologisch-Botanische Datenbank/Zoological-Botanical Database

Digitale Literatur/Digital Literature

Zeitschrift/Journal: Ungarische Botanische Blätter

Jahr/Year: 1934

Band/Volume: 33

Autor(en)/Author(s): Lengyel Geza, Zahn Karl [Carl] Hermann

Artikel/Article: Beiträge zur Kenntnis der Hieracien Ungarns und der Balkanländer X. 97-125